

Εβδομαδιαία Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης της Γρίπης Εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017)

Η επιτήρηση της γρίπης για την περίοδο 2016 - 2017 σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και στην Ελλάδα ξεκίνησε την εβδομάδα 40/2016 (03–09 Οκτωβρίου 2016) και θα ολοκληρωθεί την εβδομάδα 20/2017 (15–21 Μαΐου 2017).

Στην παρούσα έκθεση, γίνεται εβδομαδιαία ανακεφαλαίωση των επιδημιολογικών δεδομένων στη χώρα μας, για την εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017).

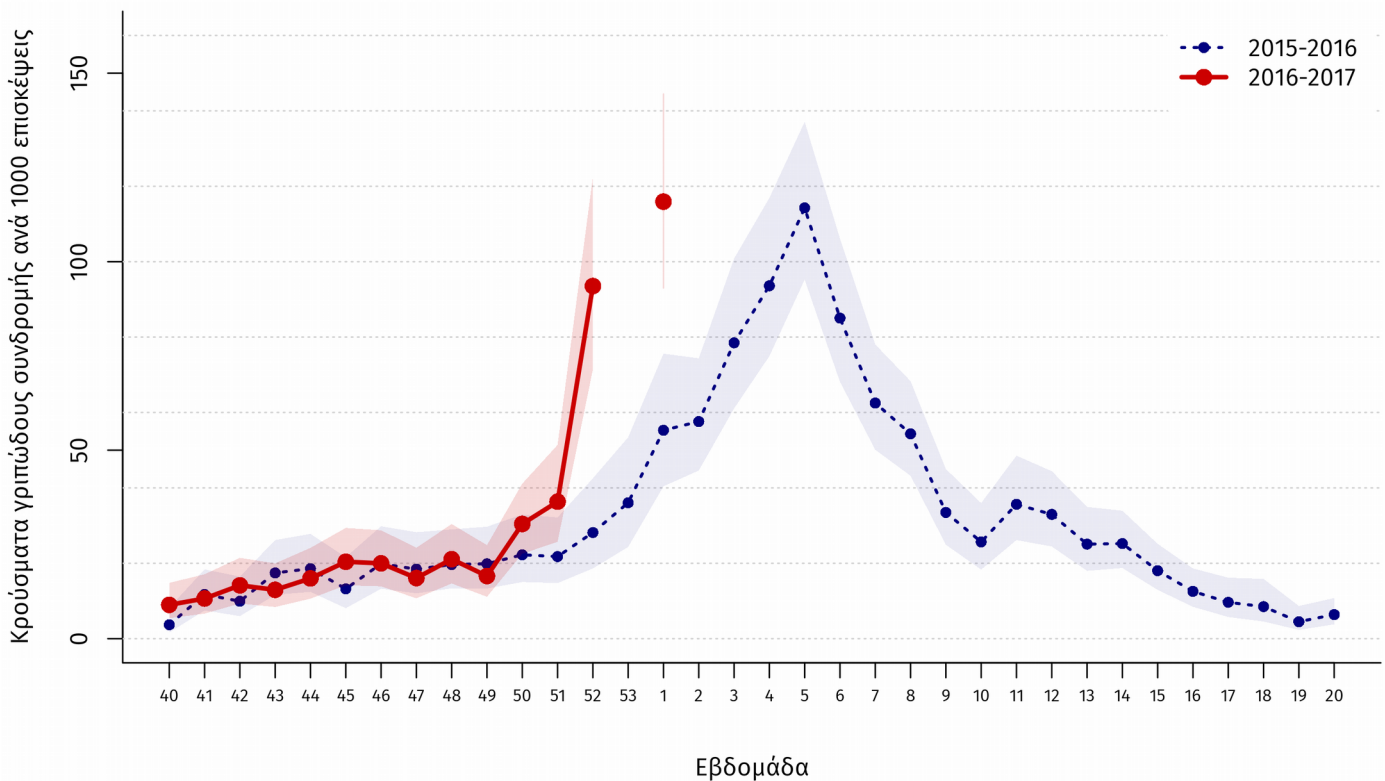
Η Εβδομαδιαία Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης της Γρίπης δημοσιεύεται από το ΚΕΕΛΠΝΟ κάθε Πέμπτη μέχρι ώρα 17:00.

- Κατά την εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017) οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή **παρασιάζουν περαιτέρω αύξηση** σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 52/2016 (Διάγραμμα 1).
- Κατά την εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017) στα Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 206 κλινικά δείγματα, όλα από τα νοσοκομεία. Τα 109 (52,9%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 105 (96,3%) ήταν τύπου Α και τα 4 (3,7%) ήταν τύπου Β. Τα 88 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και εξ' αυτών το σύνολο (100%) ανήκε στον υπότυπο Α(Η3Ν2) (Διάγραμμα 3).
- Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017) καταγράφηκαν 39 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, όλα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ. (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). Μόνο το 15% του συνόλου των ασθενών αυτών είχαν εμβολιαστεί για τη γρίπη. Το ίδιο χρονικό διάστημα καταγράφηκαν συνολικά 8 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη, όλοι με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 5). Από το σύνολο των 8 που πέθαναν, μόνο οι 2 (25%) ήταν εμβολιασμένοι για τη γρίπη.
- **Με βάση τα ανωτέρω, η δραστηριότητα της γρίπης στην Ελλάδα βρίσκεται σε ανοδική φάση. Επικρατών υπότυπος είναι ο Α(Η3Ν2). Τονίζεται η σημασία του αντιγριπικού εμβολιασμού, ως ο καλύτερος τρόπος προφύλαξης από τη γρίπη.**

Α. Κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017), οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή παρουσιάζουν περαιτέρω αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 52/2016 (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, κατά εβδομάδα. Σύνολο χώρας, περίοδοι γρίπης: 2015-2016, 2016-2017.

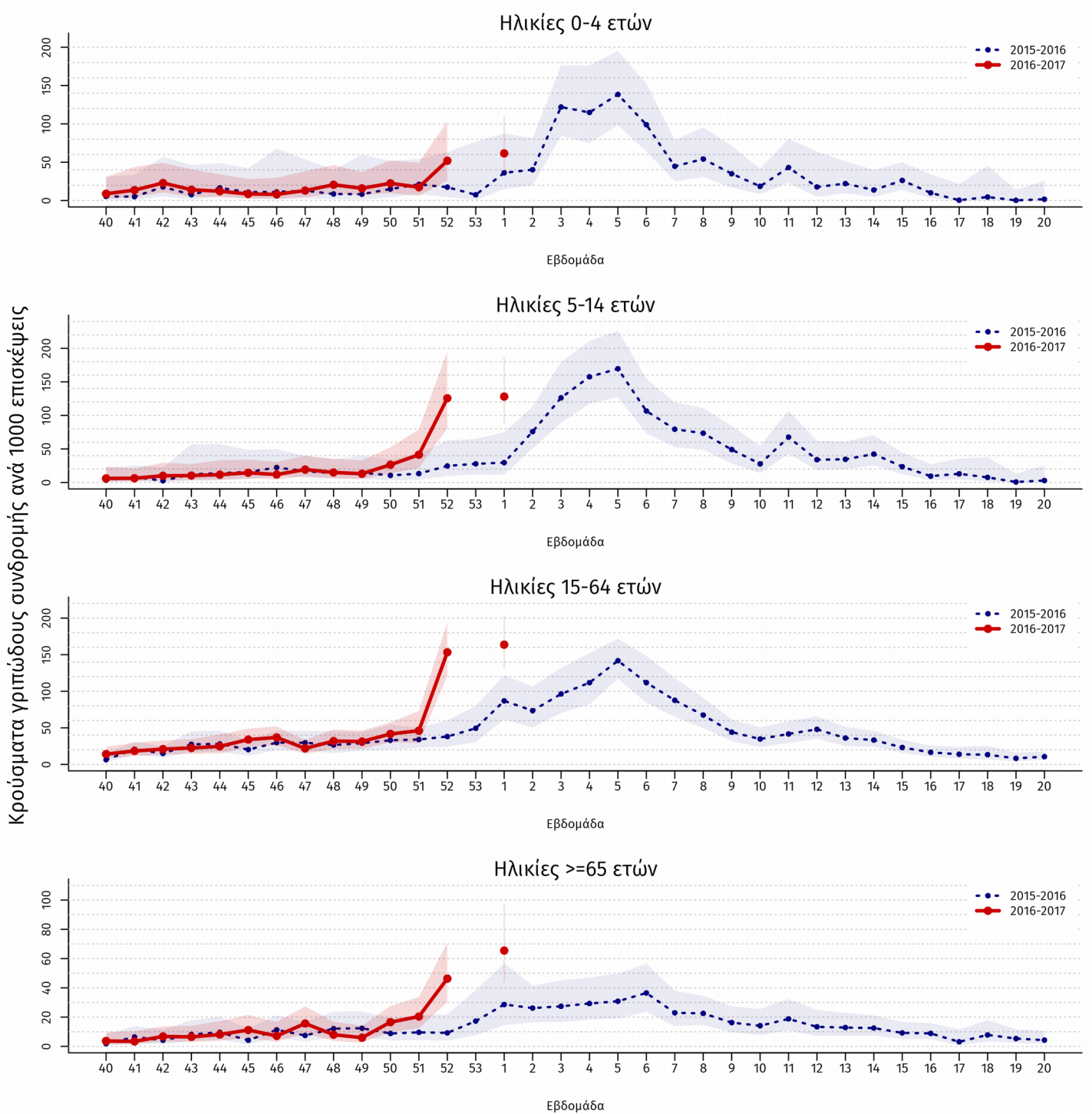

Σημείωση 1: Ο αριθμός κρουσμάτων ανά 1.000 επισκέψεις εκτιμάται με στάθμιση ως προς τον μόνιμο πληθυσμό της χώρας κατά γεωγραφικό διαμέρισμα και αστικότητα (ΕΣΥΕ, απογραφή 2011). Η σκιασμένη περιοχή αντιπροσωπεύει τα 95% όρια εμπιστοσύνης των εκτιμήσεων.

Σημείωση 2: Προσωρινά στοιχεία. Επισημαίνεται ότι μπορεί να υπάρξουν μικρές τροποποιήσεις της επιδημικής καμπύλης, δεδομένου ότι συνεχίζεται η αποστολή δεδομένων από τα δίκτυα Sentinel και μετά την έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Σημείωση 3: Η διακοπή συνέχειας της κόκκινης γραμμής ανάμεσα στις εβδομάδες 52/2016 και 1/2017 οφείλεται στο ότι δεν υπάρχει εβδομάδα 53/2016.

Διάγραμμα 2: Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, κατά εβδομάδα, ανά ηλικιακή ομάδα. Σύνολο χώρας, περίοδοι γρίπης: 2015-2016, 2016-2017.

Πηγή των πληροφοριών για το κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης

Τα στοιχεία του διαγράμματος 1 και 2 προέρχονται από το Σύστημα Παρατηρητών Νοσηρότητας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Sentinel), το οποίο την περίοδο 2014-2015 αναδιοργανώθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α) 2007-2013. Συγκεκριμένα τα στοιχεία προέρχονται από το δίκτυο των ιδιωτών ιατρών, το δίκτυο ιατρών Κέντρων Υγείας και το δίκτυο ιατρών Μονάδων Υγείας Π.Ε.Δ.Υ (πρώην Μονάδες Υγείας Ε.Ο.Π.Υ.Υ). Μέσω του Συστήματος Sentinel καταγράφεται δειγματοληπτικά η εξέλιξη της συχνότητας ορισμένων νοσημάτων με βάση κλινικές διαγνώσεις. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η γρίπη ή καλύτερα, οι κλινικές εκδηλώσεις που είναι συμβατές με γρίπη (γριπώδης συνδρομή).

Το σύστημα sentinel, μέσω της αναδιοργάνωσης του, προσαρμόστηκε στις πληθυσμιακές αλλαγές και τις θεσμικές μεταβολές στην οργάνωση της Π.Φ.Υ στη χώρα τα τελευταία έτη και εναρμονίστηκε με επικαιροποιημένα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα-οδηγίες.

Ως εκ τούτου, επισημαίνουμε ότι λόγω αλλαγών στις λειτουργικές παραμέτρους του Συστήματος Sentinel στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του από την περίοδο 2014-2015, τα δεδομένα του δικτύου δεν θεωρούνται άμεσα συγκρίσιμα με αυτά των παρελθόντων ετών.

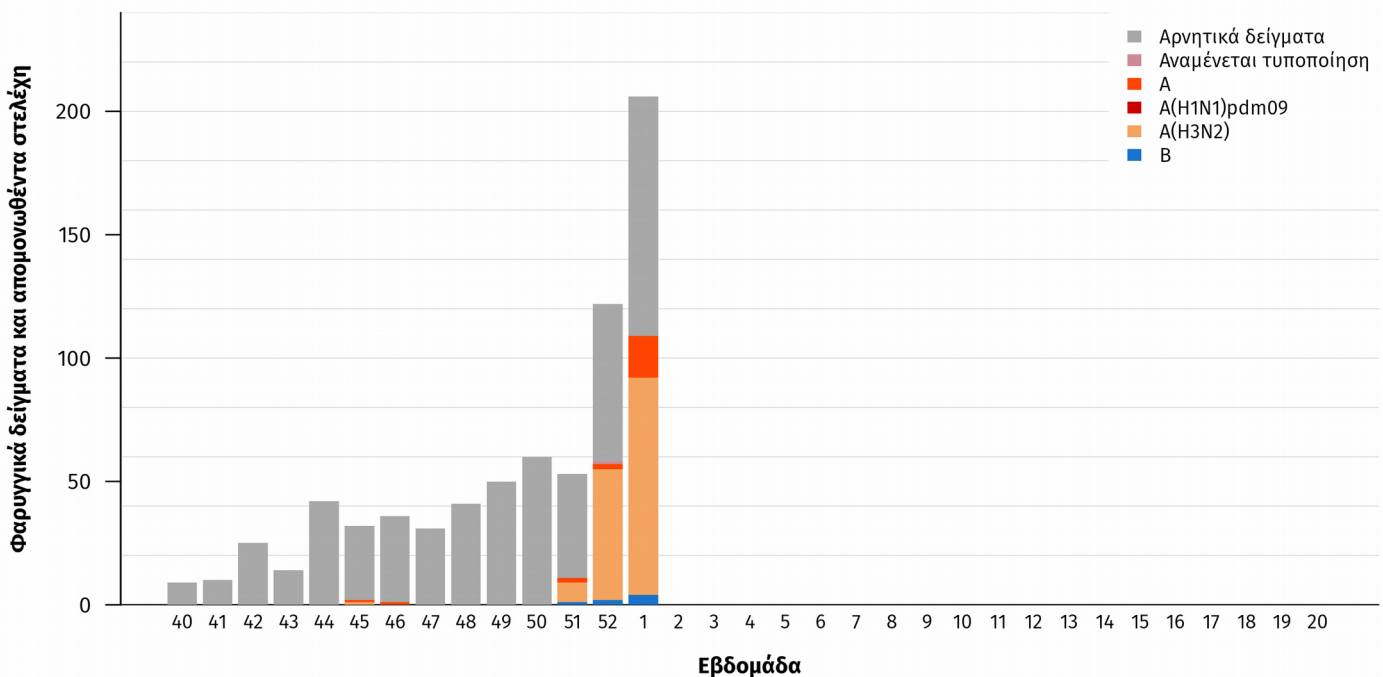
Κατά την εβδομάδα 1/2017 ο αριθμός των συμμετεχόντων ιατρών που απέστειλε κλινικά δεδομένα ανήλθε στους 140 και οι επισκέψεις για κάθε αιτία που αντιστοιχούν στους ιατρούς που δήλωσαν, ανήλθαν στις 11.549 στο σύνολο της χώρας.

Β. Εργαστηριακό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017) στα 2 Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης (Τμήμα Ιολογίας, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, και Β'Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Α.Π.Θ.) και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α, ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 206 κλινικά δείγματα, όλα από τα νοσοκομεία. Τα 109 (52,9%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 105 (96,3%) ήταν τύπου Α και τα 4 (3,7%) ήταν τύπου Β. Τα 88 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν, και το σύνολο (100%) βρέθηκε να ανήκει στον υπότυπο Α(Η3Ν2).

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 1/2017 έχουν ελεγχθεί συνολικά 731 κλινικά δείγματα, όλα από τα νοσοκομεία. Τα 181 (24,8%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και ειδικότερα τα 174 (96,1%) ήταν τύπου Α και τα 7 (3,9%) τύπου Β. Τα 150 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν, και όλα (100%) βρέθηκαν να ανήκουν στον υπότυπο Α(Η3Ν2).

Διάγραμμα 3: Συνολικός αριθμός φαρυγγικών δειγμάτων και απομονωθέντων στελεχών ιού γρίπης στα Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης. Σύνολο χώρας, περίοδος γρίπης 2016 - 2017.

Γ. Επιτήρηση σοβαρών κρουσμάτων εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με ή χωρίς νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ)

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 1/2017, στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 39 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, που όλα νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). (Σημ.: το μοναδικό σοβαρό κρούσμα εκτός Μ.Ε.Θ. που είχε αναφερθεί την προηγούμενη εβδομάδα, εν συνεχεία νοσηλεύτηκε σε Μ.Ε.Θ. και αναφέρεται στο εξής ως τέτοιο).

Πρόκειται για 28 άνδρες και 11 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 3 έως 89 έτη, μέση ηλικία 68,5 έτη και διάμεση 72 έτη. Το σύνολο (100%) των προαναφερθέντων κρουσμάτων οφείλονταν στον ιό γρίπης τύπου Α. Τα 29 από τα στελέχη τύπου Α που απομονώθηκαν από τα ανωτέρω κρούσματα υποτυποποιήθηκαν και εξ' αυτών το σύνολο (100%) βρέθηκε να ανήκει στον υπότυπο Α(Η3Ν2) (Διάγραμμα 4).

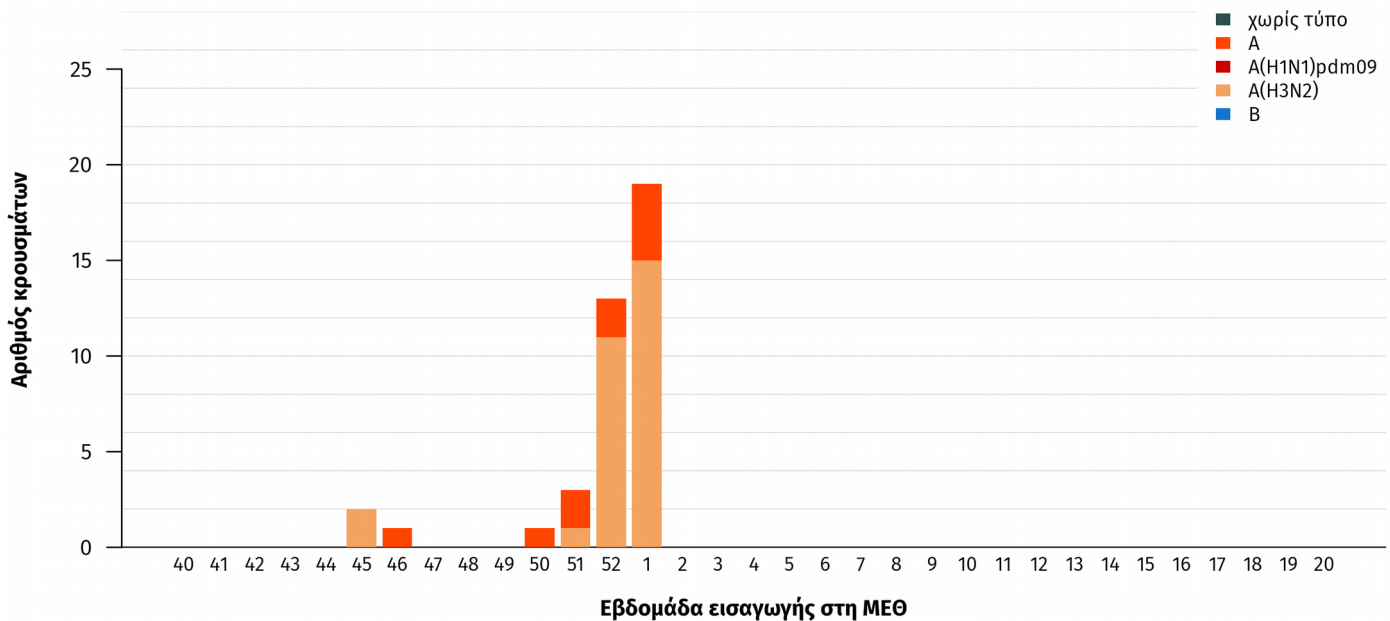
Τα 36 (92,3%) από τα 39 προαναφερόμενα σοβαρά κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ ανήκουν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη, σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υ.Υ, και εξ' αυτών εμβολιασμένοι ήταν οι 6 (16,7%).

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 1/2017 στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 8 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη, που αφορούν σε κρούσματα που χρειάστηκαν νοσηλεία στη Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). Πρόκειται για 7 άνδρες και 1 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 58 έως 86 έτη, και μέση ηλικία 74 έτη. Και από τα 8 (100%) κρούσματα απομονώθηκε ιός γρίπης τύπου Α. Τα 7 στελέχη γρίπης τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα (100%) βρέθηκαν να ανήκουν στον υπότυπο Α(Η3Ν2). Και τα 8 (100%) προαναφερθέντα κρούσματα ανήκαν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υ.Υ, και εξ' αυτών εμβολιασμένοι ήταν μόνο οι 2 (25%).

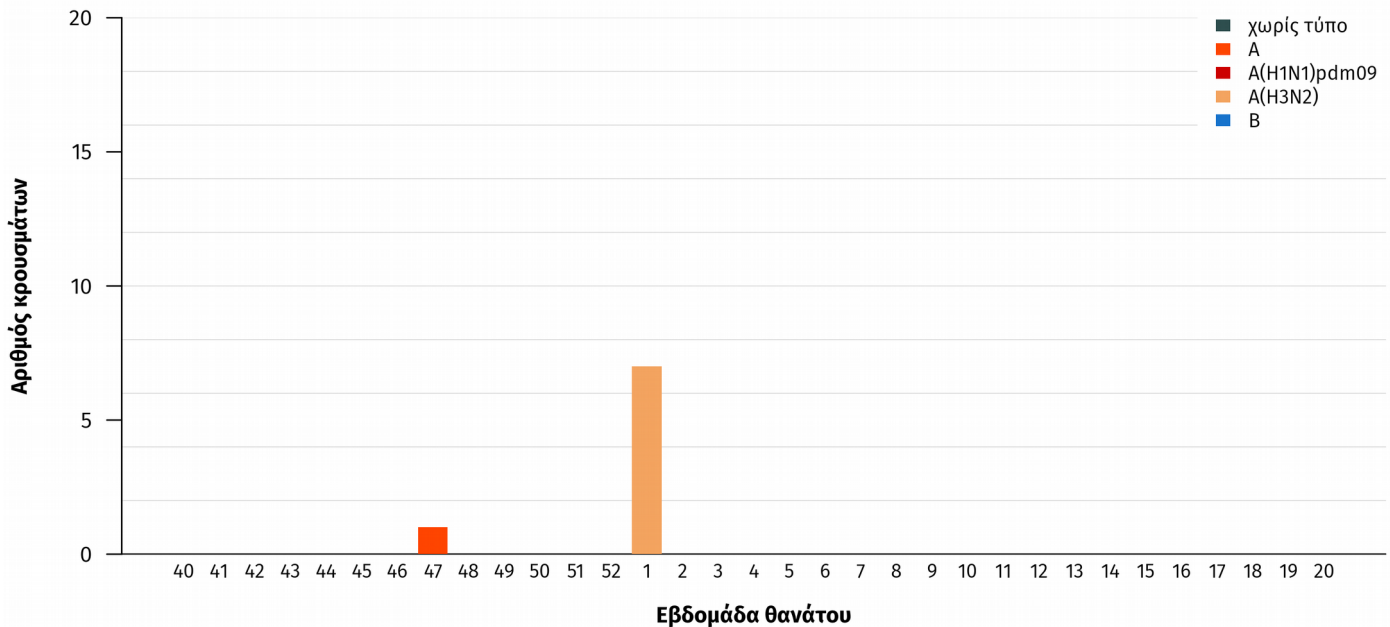
Πίνακας 1: Περιστατικά με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ και θάνατοι (σε Μ.Ε.Θ ή εκτός Μ.Ε.Θ) από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 (03-09 Οκτωβρίου 2016) έως εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017).

Νέα κρούσματα σε Μ.Ε.Θ. που δηλώθηκαν την εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017)	19
Σύνολο νοσηλευθέντων σε Μ.Ε.Θ. έως 08/01/2017	39
Νέοι θάνατοι που δηλώθηκαν την εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017)	7
Συνολικός αριθμός θανάτων έως 08/01/2017	8

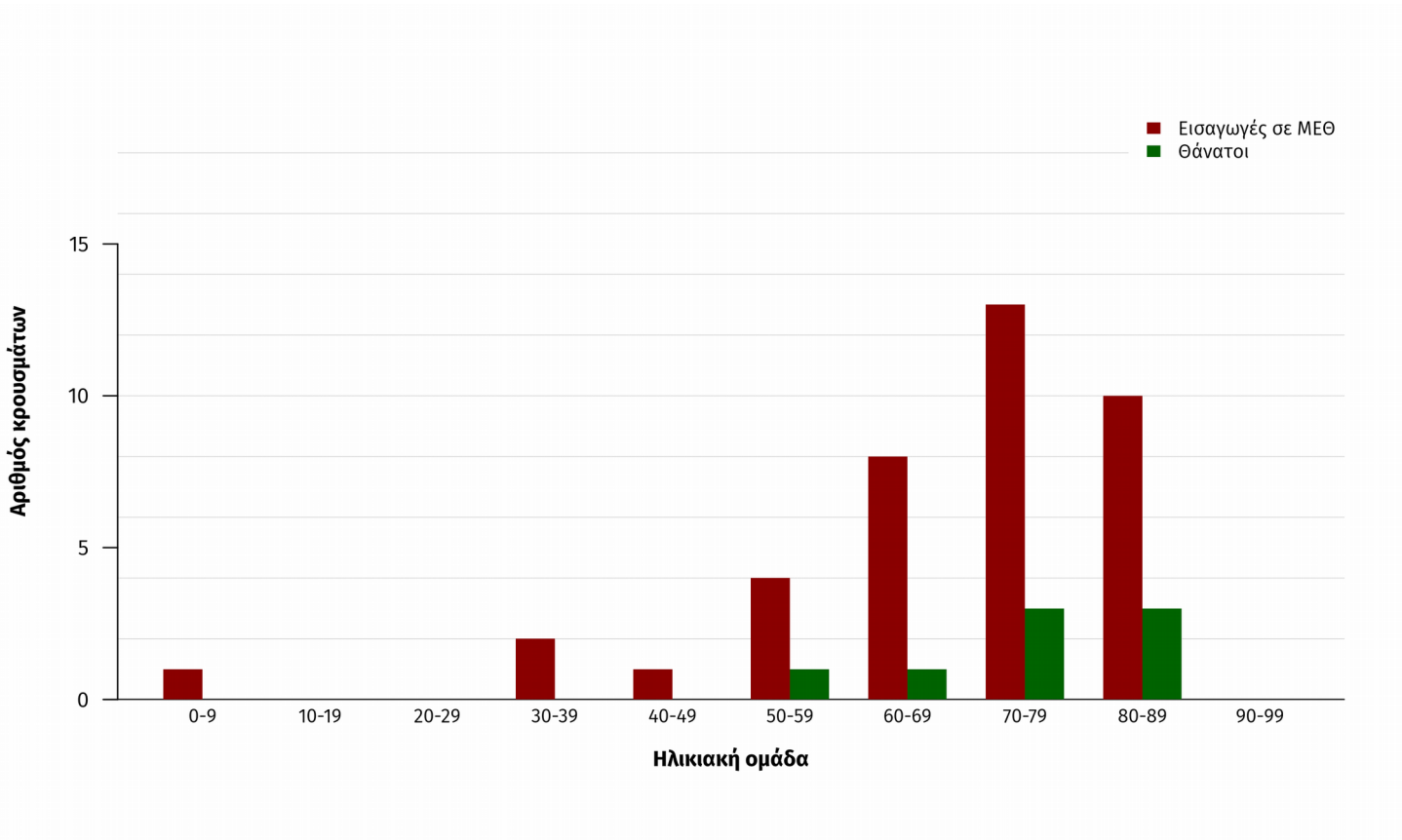
Διάγραμμα 4: Αριθμός εισαγωγών σε Μ.Ε.Θ. ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017). Συνολικός αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων έως και την εβδομάδα 1/2017: 39

Διάγραμμα 5: Αριθμός θανάτων (σε Μ.Ε.Θ. & εκτός Μ.Ε.Θ) ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 1/2017 (02–08 Ιανουαρίου 2017). Συνολικός αριθμός θανάτων έως και την εβδομάδα 1/2017: 8

Διάγραμμα 6: Ηλικιακή κατανομή εισαχθέντων σε Μ.Ε.Θ. με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη και ασθενών που κατέληξαν σε Μ.Ε.Θ ή εκτός Μ.Ε.Θ. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017).

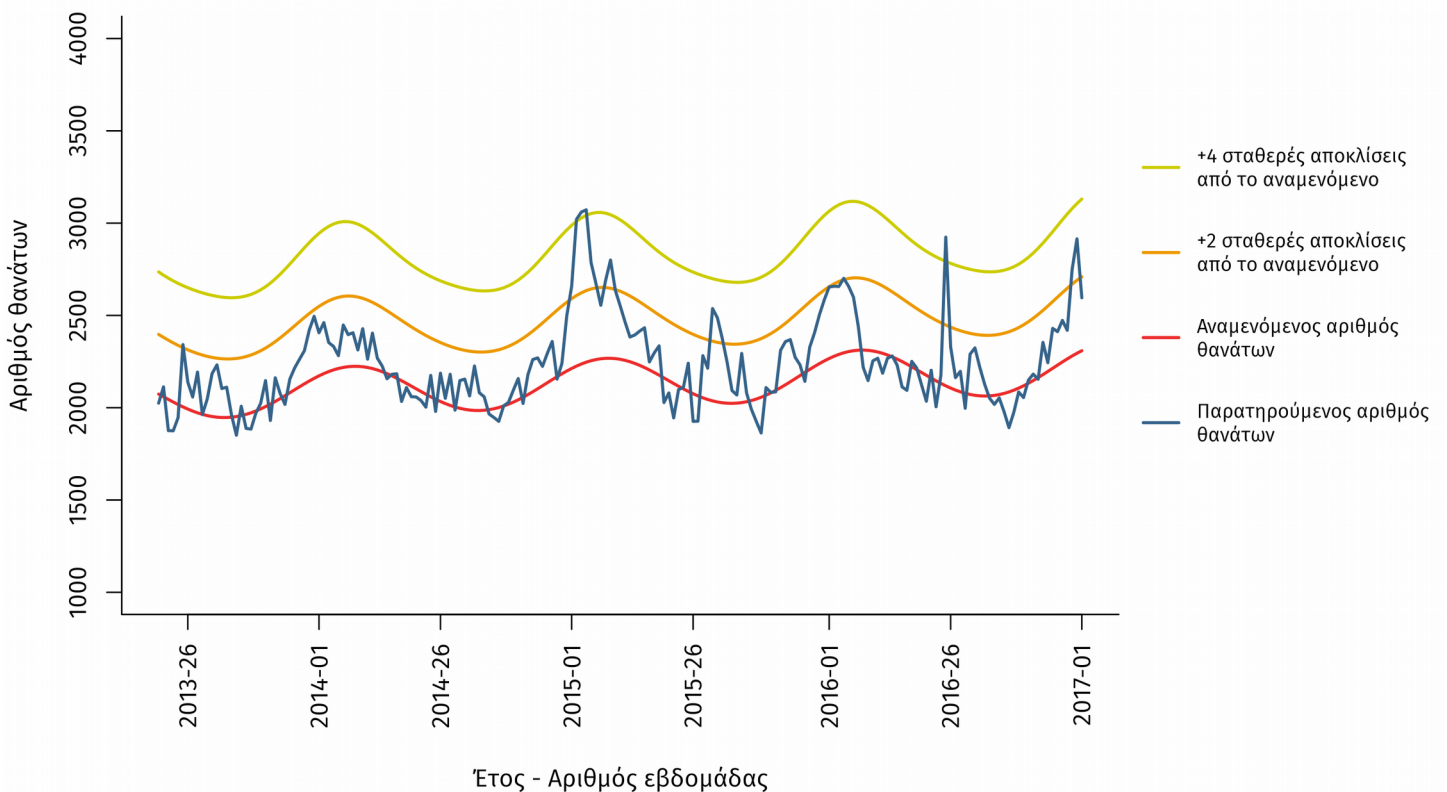

Δ. Σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας

Παρουσιάζονται εδώ τα κύρια ευρήματα από την επιδημιολογική επιτήρηση της γενικής θνησιμότητας στην Ελλάδα, με επικέντρωση στην έγκαιρη ανίχνευση θνησιμότητας που υπερβαίνει την αναμενόμενη (excess mortality).

Κατά την εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017), η θνησιμότητα στην Ελλάδα από όλες τις αιτίες φαίνεται να κυμαίνεται στα πλαίσια της αναμενόμενης. Παρατηρείται όμως μια αύξηση (πέραν των 2 σταθερών αποκλίσεων) κατά τις εβδομάδες 51/2016 και 52/2016, η οποία συμπίπτει τόσο με την αύξηση της δραστηριότητας της γρίπης όσο και με το κύμα ψύχους που πλήττει το τελευταίο διάστημα τη χώρα (Διάγραμμα 7). Παρόμοιες αυξήσεις έχουν παρατηρηθεί την αντίστοιχη εποχή και σε παρελθόντα έτη, όπως φαίνεται στο διάγραμμα. Το φαινόμενο θα τελεί υπό παρακολούθηση τις επόμενες εβδομάδες.

Διάγραμμα 7: Παρατηρούμενος και αναμενόμενος αριθμός θανάτων κατά εβδομάδα στις περιοχές της Ελλάδας που μετέχουν στο σύστημα επιτήρησης. Εβδομάδα 20/2013 έως εβδομάδα 1/2017.

Σημειώσεις:

1. Ο παρατηρούμενος αριθμός θανάτων των τελευταίων 4 εβδομάδων διορθώνεται λαμβάνοντας υπόψη την υπολογιζόμενη χρονική καθυστέρηση στις δηλώσεις θανάτων και αναπροσαρμόζεται κάθε εβδομάδα με βάση τα νέα δεδομένα.

Πηγή πληροφοριών για το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες

Η καταγραφή των θανάτων γίνεται από τα Ληξιαρχεία των δήμων της χώρας σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και αφορά τους θανάτους που δηλώθηκαν κατά την εβδομάδα αναφοράς.

Τα δεδομένα αφορούν το σύνολο της χώρας, και προέρχονται από το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων (ΠΣ ΛΗΠ) που λειτουργεί από το Μάιο του 2013 στη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης & ΗΕΣ της Γεν. Δ/νσης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών. Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ έχει οριστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών ως διαπιστευμένος φορέας.

Το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες εφαρμόζεται στο πλαίσιο του προγράμματος European Mortality Monitoring (Euro-MOMO), στο οποίο συμμετέχουν και άλλες 21 ευρωπαϊκές χώρες. Το συντονισμό του προγράμματος στην Ελλάδα έχει το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Δ. Η δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη

Στην ιστοσελίδα <http://flunewseurope.org/> μπορείτε να βρείτε αναλυτικά τις τελευταίες πληροφορίες που συλλέγονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC) και τον Περιφερειακό Γραφείο Ευρώπης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σχετικά με τη δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη.

Κατά την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 - 1 Ιανουαρίου 2017) η δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη συνεχίζει να αυξάνεται, με 7 από 43 χώρες να αναφέρουν υψηλή ή πολύ υψηλή ένταση. Το ποσοστό των θετικών στη γρίπη κλινικών δειγμάτων στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας έφτασε το 50% (από 47% την προηγούμενη εβδομάδα), και ο επικρατών υπότυπος ήταν ο Α(Η3Ν2). Συνολικά η εικόνα είναι παρόμοια με αυτή που επικρατεί και στη χώρα μας.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την εβδομάδα 1/2017 (02-08 Ιανουαρίου 2017) και δηλώθηκαν στο ΚΕΕΛΠΝΟ μέχρι την Πέμπτη 12/1/2017, ώρα 13:00.